

Ulkosuomalaisparlamentti korostaa tutkimusta

Suomi-Seuran vuonna 1997 perustaman Ulkosuomalaisparlamentin kolmanteen kokoukseen 18.–19.11.2002 Helsingissä osallistui 260 edustajaa 26:sta eri maasta sekä 73 tarkkailijaa. Ulkosuomalaisyhteisöt olivat lähettäneet istunnon käsiteltäväksi kaikkiaan 75 aloitetta.

Aiemmissä istunnoissa keskeisenä aiheena ollut kaksoiskansalaisuus jäi nyt taka-alalle, sillä kaksoiskansalaisuuden salliva lakiesitys on edennyt jo eduskunnan käsittelyyn. Ehdotuksen mukaan Suomen kansalaisuuden takaisin saamista koskeva ilmoitus tulee jättää viiden vuoden määräajassa. Ruotsissa laki kaksoiskansalaisuudesta tuli voimaan heinäkuussa 2001, ja siellä määräaika on kaksi vuotta.

Eräät Ulkosuomalaisparlamentille tehdyt aloitteet käsittelevät ulkosuomalaisiin kohdistuvan tutkimustoiminnan tehostamista. Aloitteet liittyvät sisällöltään läheisesti Siirtolaisuusinstituutin omaan toimintaan.

Ruotsin Suomalaisseurojen Keskusliitto ehdotti ulkosuomalaisiin kohdistuvan tutkimusprofessorin perustamista. Valiokuntatyöskentelyn jälkeen Ulkosuomalaisparlamentti hyväksyi päätösehdotuksen, jonka mukaan ”Ulkosuomalaisparlamentti esittää, että ulkosuomalaisiin kohdistuvaa tutkimustoimintaa tehostetaan perustamalla määräaikainen tutkimusprofessori Siirtolaisuusinstituuttiin.”

Toinen aloite käsittelee ikääntyvään ulkosuomalaisväestöön kohdistuvaa tutkimustoimintaa. Seniorivaliokunnan ehdotuksen perusteella Ulkosuomalaisparlamentti hyväksyi päätösehdotuksen, joka suosittaa, että ”...sihteeristö yhteistyössä Suomalaiset Seniorit Maailmalla -työryhmän kanssa selvittää kanavia ja rahoitusmahdollisuuksia, joiden avulla Siirtolaisuusinstituutti voisi toteuttaa ulkosuomalaisiin kohdistuvaa tutkimustyötä.”

Siirtolaisuusinstituutin tavoiteohjelmassa ja toimintasuunnitelmassa on esitys muuttoliikkeiden tutkimusprofessorin perustamiseksi. Ulkosuomalaisparlamentin aloite tukee tätä hanketta. Ongelmana on vain rahoituksen hankkiminen. Rahoitusta pyritään hankkimaan yksityiseltä sektorilta sekä Suomesta että ulkosuomalaisilta ja heidän yhteisöiltään. Hyvä aloitus voisi olla se, että mahdollisesti perustettava tutkimusprofessori keskittyisi aluksi ulkosuomalaiseen vanhusväestöön ja heidän ongelmiinsa. Tämä on keskeinen ja kiireellinen tutkimusongelma ulkosuomalaisväestössä. Tutkimus palvelisi myös ikääntyvän ulkosuomalaisväestön hoivapalvelujen järjestämistä parhaalla mahdollisella tavalla, ennen kaikkea siirtolaisen omalla äidinkielellä.

Parlamentin yhteydessä järjestettiin myös epävirallinen neuvottelutilaisuus, joka käsittelee kansainvälisiin avioliittoihin liittyviä ongelmia. Kaksi vuotta sitten ulkosuomalaisparlamentti kiinnitti huomiota kansainvälisten avioliittojen vaikeuksiin ja erityisesti ulkosuomalaisten yksinhuoltajien vaikeaan asemaan. Sama koskee myös Suomessa solmittuja seka-avioliittoja. Sovittiin, että elokuussa 2003 järjestetään Helsingissä asiantuntijoiden ja tutkijoiden työkokous, ja mahdollisesti erillinen laajempi seminaari seuraavan Ulkosuomalaisparlamentin yhteydessä. Valmistelijana ja koordinaattorina toimii Siirtolaisuusinstituutti. Huhtikuussa 2003 kokoontuva Ulkosuomalaisparlamentin puhemiesistö nimennee varsinaisen työryhmän. Alustavan suunnitelman mukaan puhemiesistö kokoontuisi Turussa Siirtolaisuusinstituutissa.

Yhteistyö Ulkosuomalaisparlamentin ja Siirtolaisuusinstituutin välillä on lähtenyt käyntiin mitä parhaiten. Kiitän luottamuksesta.

Olavi Koivukangas